

TALE

13. marts 2008

J.nr. 08-119-0038

Y1/amt

Beskæftigelsesministerens tale til åbent samråd i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg om Ankestyrelsens afgørelse vedr. 300 timers reglen

Spørgsmål F:

Ministeren bedes redegøre for konsekvenserne af Ankestyrelsens afgørelse om 300-timers reglen, jf. AMU alm. del – bilag 71, herunder hvad ministeren vil foretage sig i forhold til kommunernes fremtidige administration af reglen samt i forhold til de borgere, som er blevet ramt af Beskæftigelsesministeriets stramme fortolkning af reglen.

Spørgsmål G:

Ministeren bedes oplyse, om Ankestyrelsens afgørelse om 300-timers reglen, jf. AMU alm. del bilag 71, har givet anledning til selvransagelse, herunder hvordan og hvorfor ministeriet kom ud af kurs, og hvilke initiativer ministeren vil tage for at undgå gentagelsestilfælde?

Dette er nu mit tredje samråd her i udvalget i anledning af en konkret sag fra Århus, hvor et ægtepar ifølge kommunens og Beskæftigelsesministeriets opfattelse var omfattet af 300 timers reglen, men hvor Ankestyrelsen ved en afgørelse af 23. januar har afgjort, at parret ikke er omfattet.

Og det er også tredje gang, at jeg får lejlighed til at gøre opmærksom på regeringens integrationsplan »En ny chance til alle«, som Socialdemokraterne sprang fra i sin tid.

Regeringen ønskede i den forbindelse at bryde med SR-regeringens politik og stille de samme forventninger og krav til udlændinge som til danske borgere. Før i tiden blev det accepteret, at kvinder, der altid havde været hjemmegående og forsørget af ægtefællen indtil de kom til Danmark, skulle forsørges af det offentlige og de danske skatteborgere resten af deres tilværelse. VK-regeringens politik går ud på, at udlændinge og efterkommere får de samme reelle muligheder og pligter som alle andre.

Afgørende for, at integrationen kan lykkes, er, at den enkelte udlænding tager ansvar og viser vilje til at lade sig integrere, finde beskæftigelse og blive selvforsørgende. Samfundet forventer noget af dem.

De skal tage del i samfundslivet og respektere grundlæggende værdier som ligestilling mellem kønnene og det enkelte menneskes frihed og personlige integritet. De og deres børn skal overholde samfundets love og regler, de voksne skal tjene deres penge selv og børnene skal gå i skole.

300-timers reglen er et led i denne politik. Den skal forhindre, at familier indretter sig på en tilværelse, hvor en ægtefælle går på arbejde og den anden går hjemme på offentlig forsørgelse. Med 300-timers reglen indførte regeringen et objektivi mål for, om en person står til rådighed for arbejdsmarkedet eller ikke.

Ankestyrelsens afgørelse går ud på, at når den ene ægtefælle i ægteskabet er i ordinært og udstøttet arbejde og således ikke modtager eller er berettiget til kontanthjælp, kan kommunen ikke træffe afgørelse om bortfald af hjælp til den anden ægtefælle. Ankestyrelsen har lagt vægt på forhistorien til 300 timers reglen, der efter styrelsens opfattelse viser, at reglen kun finder anvendelse, hvis begge ægtefæller modtager eller er berettiget til at modtage kontanthjælp.

Formålet med reglen var at sikre, at begge ægtefæller i et ægteskab dokumenterer deres arbejdsmarkedstilknytning, hvis de vil blive ved med at modtage kontanthjælp – også i de situationer, hvor den ene har et arbejde og en indtægt, der betyder, at der kun udbetales hjælp til den anden. Her nåede Ankestyrelsen på baggrund af 300-timers reglens forhistorie til et andet resultat, og jeg har allerede i de tidligere samråd tilkendegivet, at Beskæftigelsesministeriet naturligvis ville tage Ankestyrelsens afgørelse til efterretning.

Arbejdsdirektoratet sendte den 1. februar et brev til kommunerne og bad dem om – hurtigst muligt - at tage tidligere afgjorte sager af tilsvarende karakter op til fornyet vurdering.

Hvis det på baggrund af Ankestyrelsens afgørelse er klart, at en ægtefælle har mistet retten til kontanthjælp uretmæssigt, skal kommunen efterbetale kontanthjælp med virkning fra det tidspunkt, hvor den faldt bort. Det er her forudsat, at de almindelige betingelser for at udbetale hjælp i øvrigt har været opfyldt.

Arbejdsdirektoratet har desuden bedt kommunerne om at se bort fra tidligere udsendte vejledninger m.v., som ikke er i overensstemmelse med Ankestyrelsens afgørelse.

Arbejdsdirektoratet arbejder på en revideret, samlet vejledning om 300 timers reglen. Et udkast er sendt til høring den 14. marts blandt andet i Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg. Det forventes, at den nye vejledning kan være klar primo maj.

Der er således taget de nødvendige skridt for at rette ind efter Ankestyrelsens afgørelse.

Jeg vil dog ikke undlade at gentage, at afgørelsen ikke ændrer ved det grundlæggende princip for 300 timers reglen, nemlig at hvis et ægtepar vil modtage kontanthjælp, må beg-

ge ægtefæller være til rådighed og udnytte deres arbejdsmuligheder.

Regeringen finder det uacceptabelt, hvis der udbetales hjælp til personer, der er reelt hjemmegående. Man kan vel kun være uenig om det synspunkt, hvis man går ind for borgerløn.

Derfor stilles kravet om 300 timers arbejde også til begge ægtefæller i et kontanthjælpsægtepar. Efter Ankestyrelsens afgørelse på betingelse af, at begge ægtefæller på bortfaldstidspunktet er berettiget til og modtager kontanthjælp.

Vi vil i Beskæftigelsesministeriet følge udviklingen for at se, om der kan spores ændringer i den måde, ægtepar på kontanthjælp indretter sig på.

Det er ikke regeringens succeskriterium, at flest muligt smides ud af kontanthjælpssystemet på grund af 300-timers reglen. Regeringens mål er i stedet, at de pågældende finder sig et arbejde og forsørger sig selv.

Ankestyrelsens undersøgelse fra september 2007 viste, at kommunerne har fået fokus på en række borgere, som de ellers ikke har haft fokus på. De foreløbige tal viste, at ca. 40 pct. af de varslede var kommet tættere på eller helt ud på arbejdsmarkedet i form af ordinær beskæftigelse eller i tilbud, der opkvalificerer deres arbejdsevne.

Men det væsentlige er, at kommunerne får taget hånd om de mennesker, som har sværere ved at få et arbejde, og tilbyder dem aktive foranstaltninger eller uddannelse. På længere sigt vil det forhåbentlig betyde, at de kommer i arbejde, hvad der jo er meningen med hele planen om "En ny chance til alle" og altså også med 300 timers reglen.

Udvalget spørger, om forløbet har givet mig anledning til selvransagelse, og hvad jeg vil gøre for at undgå gentagelses-tilfælde.

Til det er svaret, at jeg i hele forløbet har henholdt mig til, hvad juristerne i Beskæftigelsesministeriet har sagt. Det er sådan, systemet fungerer, og jeg har heller ikke fremover tænkt mig at gå i rette med dem om, hvorvidt det nu også er sådan, loven skal forstås.

Men det er ikke det samme som at det overordnede ansvar ikke er mit.

Hvis jeg spørger dem – altså juristerne - om forløbet har givet anledning til selvransagelse, får jeg det svar, at vi for fremtiden skal være mere omhyggelige med tydeligt i lovforslag og bemærkninger at gøre rede for formålet med lovgivningen og virkningerne af de foreslåede ændringer. Og med at udforme paragrafferne, så der ikke kan opstå tvivl.